

AZ „OROSZLÁNOK” —ÉS MI

Már jóideje eredménytelenül huzzák-halasztják a magyar-rumán tárgyalások ügyét és így ebből következtetve könnyen elképzelhető, hogy milyen gyorsan és milyen eredményesen fogják elintézni a cseh kémszervezet immár közel kéthónapja leleplezett aknamunkájából eredő nemzetközi bonyodalmat. Mert ha az erőszakkal besorozott székely bakákat vérsere verik az oláhok, ha százával pusztulnak a magyar fiúk az albán mocsarakban, vagy ha mindezen bizonyíték nélkül veszélyes kémekként hurocolják meg a csehek a rokonokat látogató pesti egyetemistákat: ez mind hozzátartozik a békéhez, ez nem szur szemet senkinek a világon, miután mindez egész különös, szinte érthetetlen módon egyáltalán nem sérti a nagy népek emberszeretét.

De ha a válóság-hadsereget kitevő cseh határőrséggel szembenálló néhány száz magyar katona — akiket most már a barátságos Anglia egyik parlamenti képviselőjének indítványára a csehek ismét megszámloltak, attól való félelmükben, hogy ha ők nem lennének huszonötöször, hanem csak huszonégször annyian, akkor esetleg szaladniuk kellene — mondom, ha ez a néhány száz magyar határőr elfog egy cseh uniformisban levő atyafit, mégpedig a már ugyancsak elég csonkára hagyott magyar határon belül sőt egyenesen a magyar hadseregről szóló titkos adatokkal megterhelve: ez már az egész emberiség ügye és természetesen nemzetközi bíróság elé tartozik.

A kétarku cseh oroszán bátorsága csufos kudarcot vallott az általuk felkészített világháború alatt, mégis ravasz intrikával azt hitték el a világgal, amit akartak. Sőt most is ők az ártatlanok. Utóvégre is az a cseh kém csupán békeszeretéből járt a magyaroknak meg meghagyott területen, de az már mégis csak égbekiáltó méltatlanság — mondják a csehek — hogy ezt a kémet él merték fogni, azok a mindig elégedetlen magyarok! Hol van ebben a magyarok állítólagos, békét hangoztató jóindulata?!

A cseh oroszán azonban — ne tessék mosolyogni! — tény leg oroszán: még ha kétarku is. Nem halad ugyan azon az úton amit mi bárgyu magyarok valami nagyon becsületesnek nevezhetnénk, — de kitart és az egész világot mozgásba tudja hozni a saját érdeke mellett. Mi nem vagyunk elég arcátlanok és elég szemtelenül ügyesek ahhoz, hogy el tudjuk hitetni a világgal, hogy igazunk van akkor, amikor — nincsen, viszont nyitott könyvként tárjuk mindenki elé hibáinkat még akkor is ha nem mi vagyunk azok közvetlen előidézői. Nem bátorságot kell tehát tanulnunk a kétarku „oroszlán”-tól, hiszen ezért éppen nekünk nem kell kölcsönkérni mennünk oda, ahol maga a gazda is híjjával van az effélének — de a Hidasnémeti mellett történt kémelfogásból keletkező európai botrány legyen biztató a mi igaz ügyünk diadalra jutásában, mert ha ügyesen feltárlva még a ravaszság is igazságnak tűnik a tájékozatlan közvélemény előtt, miért csüggedjünk mi, akiknek a pártatlan angol Rothermerre szerint is ki kell a magunk igazi helyét verkednünk a nap alatt.

Zöld vetés ...

IRTA: VÁLYI NAGY GÉZA

Zöld vetés ... zöld vetés —
Hullámos lengő,
Tarka, selymes, gyönyörű,
Cifra, magyar kendő ...

Zöld vetés ... zöld vetés —
Az isten hímezte:
Buzavirág, vérpipacs
Nyiladozik benne ...

Zöld vetés ... zöld vetés —
Kihajlik az utra —
Fölötte szép danáit
Kis pacsirta fújja ...

Zöld vetés ... zöld vetés —
Magyar körny öntözte ...
Ijedt nyuszi, pitypalatty
Futkározik közte ...

Zöld vetés ... zöld vetés —
Reményünk ring abba ...
Hajdonfött, imával
Köszönti a gazda ...

SZOMJAN PUSZTULT EGY NYOLCTAGU CSALAD KALIFORNIÁBAN

A minden élőlénytől elhagyott kaliforniai Mojave sivatag ugynevezett „Death”, azaz halál-völgyében rettenetes látvány tárult a kevéssé használt országúton száguldó egyik turistaautó mobil utasai elé. Az egyik árok szélén ugyanis egy megrongálódott gépkocsi hevert, alatta a gazdája, aki úgy látszik ki szeretett volna javítani a hibát, azonban még mielőtt szándékát keresztülvihette volna, elálult a 130 fokos rekedő melegben és éhen-szomjan pusztult.

Az automobil hűtője előtt ott ült az egész család, anya és hat gyermeke, akik az ugraszólóan vöröslőre melegedett motor által még fel nem dolgozott hűtőviz utolsó cseppjét is kiitták és végül mégis szomjan veszték a kegyetlen hőségben. A turisták jelentésére a hatóság szállította el a sivatag szerencsétlenjeinek holttestét.

HOGYAN CSÖKKENTHETJÜK A KUTVIZ KEMÉNYSÉGÉT?

Nagyobb hibája a kutviznek, hogy a legtöbb esetben mészsókat tartalmaz. Mint ilyen keményvíz s öntözésre nem alkalmas. Ezenkívül a növények leveleire lerakódó mészsó a növény lélekzónáit is hátrányos, mint-hogy a lélekzónákat elzárja. Ha a kutviz nem túl kemény, vagyis nem tartalmaz sok ásványi sót, akkor meg lehet javítani. Az ilyen kutviz megjavítható, hogy ha öntözés előtt bizonyos ideig állni hagyjuk, hogy a levegővel érintkezzék. Ezenkívül javítható úgy is, hogy a vízbe 25 gallononként kb. egy font frissen oltott meszet keverünk. Ezután 24 óráig állni hagyjuk, ha a mészsó a csőben fenekeire lerakódott, a vizet leeresztjük és öntözésre felhasználjuk. Továbbá a kutviz 25 gallononként fél gallon trágyalé hozzákeverésével is javítható. Ugy szintén kevés fahamu is enyhíti a kutviz káros hatását.

A természet növények víz-szükséglete különböző. A zöldségfélék közül a fejes- és kelkáposzta, kalaráb, karfiol, celler és édes paprika csak bő öntözéssel termesztendő haszonnal. Más zöldségfélék, például a fejes saláta, retek, céklarépa, ugorka, tök, paradicsom stb. már kevesebb vizet kíván. A zöldbor-só, dinnye, vörös- és fokhagyma csomóteremtő, mák burgonya, stb. öntözés nélkül is termesztethető. Érthető tehát, hogy a boltrendszerű zöldségtermesztés csak abban az esetben jövedelmező, hogy ha a zöldségtermesztő terület folyó vagy állóvíz közelében van, vagy pedig, ha igen bő vizű kutat furhatunk.

A mi szárazabb jellegű időjárásunk mellett egy a boltrendszerű, mint a konyhakerti zöldségtermesztés csak rendszeres és bőséges öntözés alkalmazásával szolgáltat jóminőségű terméket. Ha a talajt mélyen megmunkáljuk és kellően trágyázunk, akkor bőséges öntözéssel igen nagy terméseket érhetünk

el. Természetesen, ahol nincs elég vagy jó öntözővíz, ott azokat a zöldségféléket, amelyek sok vizet kívánnak, mellőznünk kell. Az utóbbi esetben azoknak a zöldségféléknek a termesztésére kell törekednünk, amelyek kevés, vagy egyáltalában semmi öntözést nem igényelnek.

Folyók, patakok, tavak közelében az öntözési berendezések felállítására és a víz felhasználására nagyobb nehézségeket nem okoz.

Az öntözést ugyanazoknál a növényeknél, azonban inkább ritkábban végezzük, de akkor aztán jól áztassuk át a talajt. Ennek helyén ugyanazt a területet két-háromszorosan is öntözzük meg, különben a víz nem jut a mélyebben levő gyökerekhez. A mindennapos gyenge öntözések, amikor a talaj csak 1-2 ujjnyi mélyen ázik át, nem sok haszna van.

Magvetéseket, fiatal növényeket és új ültetésű palántákat azonban naponta meg kell öntözni, minthogy azok gyökere a talaj felső rétegében vannak s ha ez a réteg kiszárad, a növények rosszul fejlődnek, a csirázó magvak pedig elpusztulnak. Ha a talaj felszíne túl száraz, az apró magvak a száraz talajban, kivált ha vetéskor a talaj hengerezése vagy lepvomkodása elmaradt, nem kelnek ki. Minél erőteljesebb fejlődésben van a növény, annál több vizet fogyaszt. Tehát a fejlődő növényeket bőségesebben kell öntözni, mint a palántákat.

Ha azután a talaj megszikkad azonnal meg kell a talaj felszínét porhanyítani, hogy a talaj gyors kiszáradását megakadályozzuk. Ahol kevés az öntözővíz, igen ajánlatos a talaj felszínét apró szalmastrágyával, gíz-gazzal, avagy más anyaggal beteríteni, hogy ezzel a talaj kiszáradását és megcserepedését megakadályozzuk.

Virágzó ugorka, zöldpaprika stb. öntözését úgy végezzük,

hogy a víz a virágoknak ne ártson. Ez okból a vizet az említett növények tövéhez kell juttatnunk.

Végezetül még annyit, hogy az öntözést lehetőleg az esti és korai reggeli órákban végezzük, hogy mire az erős napsütés beáll, a víz kellően beivódhassék a talajba. Erősebb napsütésben csak olyan zöldségféléket öntözzünk, amelyeknek csak tövére kell a vizet juttatnunk. Tavasszal és ősszel, mikor az éjjelek hűvösebbek, az öntözést jobb csak a reggeli órákban végezni, nehogy az esetleges déry vagy kisebb fagy a nedvesség miatt nagyobb kárt tegyen a növényekben.

A növénynek táplálék és víz kell. Ha ezeket a növényeknek megadjuk, — hálások lesznek a termésükben és kamatostól visz szafizetik fáradozásainkat.

Magyar gazdák nyerték az első díjakat a yorktoni tenyészállat- kiállításon

Saskatchewan egyik leggazdagabb vidékéről rengeteg fajlatot hajtottak fel a yorktoni tenyészállatkiállításra, amelyen a legnagyobb örömeinkre magyar gazdák állatai vitték el az első díjakat. Különösen a magyar tenyésztési lovak arattak méltán megérdemelt nagy feltűnést.

Padar Kálmán selymesszőrű kancája három díjat is nyert, Culyás honfitársunk pedig még többre vitte, amennyiben hat első díjat kapott több száz versenyző közül. A két éves mének osztályában Bucsis István nemes tartása menje vitte el az első díjat, ugyhogy az idei yorktoni tenyészállatkiállítás valóban nagy dicsőséget és örömet szerzett a magyar gazdáknak.

CIM VAI TOZASKOR ELOZO

CIMET IS KOZOLJE

A KIADOHIVATALLAL

ELSZÁLLT A NAPFÉNY

IRTA: PASZTOR JÓZSEF

A háború alatt történt.
Jól emlékeztem még a gazda alakjára. Szép szál ember volt.

Amikor belépett a tanyaház tornácára, mindig lehajtott egy kis csip a fejét. Keveset beszélt, de a barna szemében állandó, mosolygó derű lappangott.

Még békében történt, hogy egy mint most, a városi csömör után friss levegőre vágyakozva, hazamentem. Nem vittem magammal csak egy pár turistaruhát és a festékdobozomat. El akartam bujni otthon a tavaszi páráktól mámoros kis tanyák közé. A tisztal füzesek ezüstös zugalba, ahol a nagy csöndben csak a bibicék síkongságát hallom néha, vagy a békák álmos, lassu kvartogását. Akkor vetődtem be a kis tanyaházba. Friss tejet ittam s összebarátkoztam a fiatal gazdával meg a feleségével.

Egyéves házasság volt mind össze. A tanya is új volt, a tanya mellett, a kis bekerített kertben a fiatal gyümölcsfák félnéken bontogatták fényes leveleiket. A tanyaház előtt az új artézikut kékese vize csobogott.

Hiszen, nemrégiben még csak szántóföld volt itten — szoltam a fiatal gazdához — avagy csak egy pár rözsekunyhó?

A tanya tornácán ültünk. Előttünk az asztalon friss tej, hófehér kenyér.

— Az ám — felelt a gazda — De mi itt akarunk élni-halni. A-

zér hát egy kis paradicsomkert csinálunk.

Mosolyogva, büszkén nézett körül, majd rám emelte a tekintetét s lassan, komolyan mondta:

— A kertet teleültettem finom gyümölcsfákkal. Virág is van mindönféle, még rózsafák.

A csikók dübörögve vágattak a tanya előtt a kuthoz, ott meg lassudtak s bedugták orrukat a friss vízzel telt vályuba.

A gazda egy pillantást vetett a menyecskére, aki gyors mozdulattal rakta a köcsögöket az állóra.

— Nem is köllene ide mán csak egy pár szép gyerek.

— No majd az is meglesz — mondtam.

— Ha az Isten mögsegítette hozzá a gazda.

— Meginvitáltak ebédre. Dél előtt festegettem. Aranyporban fürdő boglyákat, amint belebámulnak a buzavetés zöld tengerébe. Délután kísérelgettem a városból a fiatal gazda édesapja. Még egyenestartású, szelid, hallgatag ember volt. Kezeféltem megnézte a képeimet. Sokáig, gyermekes csodálkozással szemlélgette. A dülötről egy magas öregember lépkedett befelé a tanyaház udvarára.

— No, gyűjön mán, Zsodosa szomszéd! — kiáltott fel az öreg gazda. — Nézze mán ezeket a festésöket.

Megálltak a friss, festékszag, sorjába rakott váznak előtt.

— Szép mesterség — szölt az öreg bölongatva.

Aztán felém fordult:

— Mihozzánk is átgühetne. Hetekig jártam aztán a tanyaikat. Már ösmertek azon a vidéken: amikor elhaladtam mellettük, megemelték a kalapjukat. Azt is hallottam amikor utánam sugták:

— Ez az az ur, aki azokat a szép képeket pingálja.

Az öreg Zsodosa egyszer, amikor megpillantottam, már mesztől vidáman kiáltozott felém:

— No. Kerűjön bejebb. Egy ital borra.

A harmadik pohár bornál az tán megszöalt:

— Hallom, hogy híros embör Olvasom az újságba.

Felezelte a poharat s az enyimhez kocintotta.

— Az Isten sokáig éltesse! Majd a szemembe nézett.

— Emlögettyük ám sokat, merthogy a mi fajtánk. Nagyon jól ismertem ám az édesapját. Szomszédos vót a szőlőnk. Ki hitte vóna, hogy ilyen híros embör fia lösz.

Aztán egy kis idő múlva kezdte:

— Oszt micsinál azzal a sok képpel?

— Eladom, ha veszik.

— Nem sajnálja, hogy a keze munkája rajta?

Rábámultam az öreg Zsodosa ra s magam elé süttogtam:

— Hát igaza van. A kezem munkája ... Meg a lelkemé is.

Most, hogy újra itthon voltam, pár nap múlva találkoztam a fiatal gazda édesapjával. Görnyedt, fehérbajuszu ember állt meg előttem. Szomorúan nyújtotta a kezét.

— No — kérdeztem — hát odakinn?

Rámézet. A szemében a fény fájdalmasan meglobbant, majd hirtelen elhamvadt.

— A fiamat gondolja? A Pértört?

— Ötet. Meg a családját, van-e gyerekük?

— Kettő. Két kisleány. De a fiam ... Nem hallotta?

— Nem.

— Másfél esztendeje nem tudunk róla. Lengyelországba el-tűnt; oszt sömni hir.

Egy darabig maga elé nézett, aztán a tekintetét lassan, fáradtan ráemelte.

— De azért gyűjön ki. Rög-gel kimen a kocsi.

Kora reggel beállítottam hozzájuk. A kocsi má már befogta a béresgyereket a lovakat. Az öreg gazda rámutatott:

— Ez a gyerek dögzöhat. Mán, nem bírjuk. Móg a fiatal asszony.

Mind a kettő belebujtunk egy-egy subába, mert hűvös reggel volt. Mikor a Zsodosa-tanya előtt elgördült a kocsi, úgy láttam, mintha az öreg Zsodosa állt volna kinn s felém intett volna.

— Ejnye, emlékszik rám — gondoltam s valami jóleső, meleg érzés futott rajtam keresztül.

— Milyen boldogság, hogy az embernek van gyökere, a nép a mélységesen erős, nagy nép. A művészet csak innen sarjadhat ki viharzó erővel.

Körülnéztem. A vetésen friss harmat ragyogott. Egy az utra-hajló akácfa ágán madár cserékel. A szárnya még nem lendült, de a hangja már az ég felé repült.

A kis, fehér tanyák álomfátyolba burkolózva merültek az akácok közé. Az ég aljáról felhődarabkák usztak fölfelé lassan.

Valami boldog gondolat ragadt a meg a képzelődésemet.

— Mi lenne velem, ha ez az álmos föld egyszer megértene engem ... Ezek az emberek ...

Ha megértene a művészetemet. Ha magához ölelné boldogan ez a buzatenger?

A kocsi tovább futott, a görnyögős uton nagyokat zökken ve.

S hirtelen újra az öreg Zsodosa gondoltam.

A lovak meglátsítottak a léseiket. Erős kutyaugatás hallat szott. A béresgyerek leugrott a bakról, kinyitotta a kaput s pár pillanat múlva a kocsi begördült a tanyaudvarra.

Két kisleány szaladt elibém. A fiatal asszony a tornácra állt, a fejét szomorúan felém böllöntöta. Kibujtam a subából s lemasztam a kocsirol. A tornác felé lépegettem.

A két kisleány csodálkozva, nagyanyit szemmel bámult rám. Rájuk mosolyogtam. Meg akartam simogatni az arcukat, de idegenkedve húzódtak el.

A fiatalasszony arcán szomorúság mosoly suhant végig.

— Kicsit vadak, de majd mög barátkoznak.

A nagyobbik lány szemébe be lenéztem.

— Egészen az apja — mondtam lassan s az asszony szemébe pillantottam. — A szeme, a nézése, még a mozdulata is.

Az asszony elfordult. A föld felé hajtott a fejét, aztán lassan rámpillantott. Barátságosan mondta:

— Tessék már bejebb kerülni.

Bementünk a kis házba. Leültem az ablakhoz. Az ablak ép pen a gyümölcsös kertre nézett. Virágos bírsalmafák fürödtek az ablak előtt a napfényben.

— Milyen gyönyörűek a fák — szöltam lelkesedve. — Hogy megnöttek azóta ...

Az asszony végighuzta szemén a kezét.

Az öreg gazda leült a padra s szótlanul maga elé bámult. Nyomasztó csend sulyosodott ránk. Egyszerre az asszony mélyégesen felsírt. Az öreg gazda zaklatott hangon jóságosan csitította:

— No, lelköm. Ne ríj, lelköm. Hát mitcsinájunk, lelköm. Aztán rámnézett szomorúan.

— Tán kimenének. Körülnézni.

Az istállóból két kis csikó dugta ki a fejét. Odalépegettünk az istálló ajtajához s megsimogattam a csikót. A fejünk fölött fecskék röpdöstek ki-be. Az öreg gazda benézett az istálló gerendák felé.

Fészkölnék — szölt csendesen. A tavalyi fészük lehullott a télen.

A ducról galambcsapat rajzott az ég felé. Elröppöltek a szomszéd tanya irányba. Az asszony hosszasan utánuk nézett.

Bementünk a gyümölcsöskertbe. A kajszinbarackfák kopasz ággal meredeztek az ég felé. Az asszony a fákra mutatott.